

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně: J. C., zastoupené JUDr. Beátou Burianovou, advokátkou, se sídlem Hlavní 161, Mariánské Lázně, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 5. 2008, č. j. 16 Cad 8/2008 - 33,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení (dále též „žalovaná“) ze dne 8. 10. 2007, č. X, byla zamítnuta žádost žalobkyně o plný invalidní důchod pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále též „zákon o důchodovém pojištění“). Žalovaná své rozhodnutí odůvodnila tím, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení v Chebu ze dne 1. 8. 2007 není žalobkyně plně invalidní, ale jen částečně invalidní podle § 44 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění. V této souvislosti bylo uvedeno, že pojištěnec je plně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti alespoň o 66 %. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobkyni sice značně ztěžuje obecné životní podmínky, pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti však nepřekračuje 66 %.

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně žalobu, o níž rozhodl Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 16. 5. 2008, č. j. 16 Cad 8/2008 - 33, tak, že žalobu zamítl. Při posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobkyně se krajský soud opírá především o posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále též „Posudková komise MPSV“), pracoviště v Plzni, ze dne 26. 3. 2008, podle něhož procentní míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti činí 60 %. Posudková komise MPSV hodnotila procentuální míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti shodně s lékařem OSSZ podle přílohy č. 4, oddíl A, položka 1, písm. a) vyhlášky č. 284/1995 Sb., neboť se jedná o stav po amputaci pravého předloktí s výsledným omezením funkce pravého ramenního kloubu po operativním léčení zlomeniny pravé pažní kosti. Posudková komise uvedla, že lze hodnotit rovněž podle kapitoly XV, oddíl H, položka 5, písm. c) na horní hranici uváděné ztráty tj. 50 % (toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 4). Nelze hodnotit podle kapitoly XV, oddíl H, položky 5, písm. a), neboť se nejedná o ztrátu horní končetiny v ramenním kloubu s velmi krátkým pahýlem, když se u posuzované jedná o ztrátu dominantní končetiny v oblasti předloktí. Posudková komise podle § 6 odst. 4 citované vyhlášky provedla zvýšení o 10 % na rozdíl od OSSZ a v tomto zvýšení komise zohledňuje i mírné postižení statiky levého ramenního kloubu, sníženou zatížitelnost levé horní končetiny jako celku a bolestivý krční páteřní syndrom. Krajský soud uzavřel, že žalobkyně se mylí v tom, že může vykonávat zaměstnání jen za zcela mimořádných podmínek, neboť zákonodárce tyto podmínky v obecném slova smyslu neformuloval a v příloze č. 3 k vyhlášce č. 284/1995 Sb. tyto choroby uvedl jmenovitě, přičemž žalobkyně není žádnou z těchto chorob postižena, neboť aby byla schopna vykonávat zaměstnání jen za zcela mimořádných podmínek, musela by být postižena amputační ztrátou obou dolních končetin s bérce a výše, amputační ztrátou obou horních končetin v zápěstí a výše nebo amputační ztrátou jedné horní a jedné dolní končetiny, nebo by se muselo jednat o ochrnutí dvou končetin typu hemiplegie, paraplegie nebo těžké hemiparézy nebo těžké paraparézy, konečně by muselo jít o zdravotní postižení způsobující imobilitu, pro kterou je osoba trvale odkázána na vozík pro invalidy. Krajský soud sice chápe, že žalobkyně je v těžké životní situaci, ale ztotožnil se s posudkovými závěry, že u žalobkyně se jedná o částečnou invaliditu ve smyslu § 44 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění pro obecné ztížení životních podmínek pro ortopedické postižení žalobkyně.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatelka je toho názoru, že rozhodnutí krajského soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci a dále namítá, že krajský soud se vůbec nevypořádal s její argumentací a neprovedl důkazy, které navrhovala, a to zejména, aby byl vypracován znalecký posudek, který by komplexně zhodnotil zdravotní stav stěžovatelky a také by se zabýval i psychickou újmou, ke které u stěžovatelky došlo v příčinné souvislosti s předmětným úrazem a tyto potíže přetrvávají. Stěžovatelka má za to, že posudkový orgán nepřihlédl ještě k jejímu psychickému traumatu, které bylo způsobeno traumatickou amputací části pravé horní končetiny. Podle stěžovatelky měl jí být ještě přiznán pokles soustavné výdělečné činnosti minimálně o 7 % za toto psychické trauma, které dosud trvá. Jedná se u ní o reaktivní stav s anxiosně depresivní symptomatickou poruchou. Z tohoto důvodu proto stěžovatelka není schopna soustavné výdělečné činnosti. Za tím účelem stěžovatelka trvá na tom, aby byl vypracován znalecký posudek, který by stanovil míru

poklesu soustavné výdělečné činnosti související s jejím primárním znamením (poznámka soudu: správně má být zřejmě „zraněním“) a také s její psychickou újmou, která vznikla následkem tohoto úrazu. Stěžovatelka poukazuje zejména na to, že posudková komise se zabývala jejím zraněním pouze administrativně, když nevzala v úvahu všechny možné aspekty pro stanovení míry poklesu soustavné výdělečné činnosti, zejména nevzala v úvahu míru její psychické újmy z úrazu a následně i amputaci části pravé horní končetiny. Závěry posudkové komise byly učiněny bez kompletního vyšetření stěžovatelky a hodnocení stěžovatelky tak bylo učiněno bez dostatečných podkladů, které by objektivně vyhodnocovaly její celkový stav a její schopnost vykonávat i lehčí zaměstnání. Stěžovatelka předložila potvrzení o absolvování psychologického vyšetření u klinického psychologa a psychoterapeuta Mgr. J. V. ze dne 4. 6. 2008, z něhož vyplývá závěr, že stav po traumatické amputaci pravého předloktí není dobrý, u stěžovatelky přetrvává stav reaktivní s anxiózně depresivní symptomatickou poruchou, a proto je stěžovatelka zařazena do psychoterapie a není schopna soustavné výdělečné činnosti (jako diagnóza byla stanovena F412).

Z uvedených důvodů stěžovatelka žádá, aby v rámci přezkumu jejího nároku na invalidní důchod bylo provedeno kompletní lékařské vyšetření, které by zohledňovalo celý rozsah jejích zdravotních problémů včetně psychických. Navrhuje ustanovit znalce a provést znalecké dokazování, ve kterém by byla zahrnuta i psychická újma v důsledku způsobeného zranění a také, aby bylo přihlédnuto k předloženému potvrzení klinického psychologa. Stěžovatelka se domnívá, že po provedení znaleckého dokazování bude jednoznačně prokázáno, že splňuje podmínky pro přiznání invalidního důchodu, tzn. přiznání 66% poklesu soustavné výdělečné činnosti. Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhl, aby rozsudek krajského soudu byl zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2, 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatelka v kasační stížnosti výslovně uplatnila důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky může přitom spočívat v aplikaci nesprávného ustanovení právního předpisu na daný skutkový stav nebo sice v aplikaci správného ustanovení právního předpisu, avšak nesprávně interpretovaného.

Stěžovatelka dále uplatnila důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., což jsou vady řízení před správním orgánem, protože však v této souvislosti namítá, že krajský soud neprovedl důkazy, které navrhovala (zejména se jednalo o návrh na vypracování znaleckého posudku), je zřejmé, že tím má na mysli důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř.

s., tj. jinou vadu řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Rozhodnutí o nároku na plný nebo částečný invalidní důchod je závislé zejména na lékařském odborném posouzení. Pro přezkumné soudní řízení je k posouzení zdravotního stavu a výdělečné schopnosti občana povoláno ze zákona Ministerstvo práce a sociálních věcí, které tak činí svými posudkovými komisemi (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). Posudek uvedené komise pak soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásady volného hodnocení důkazů ve smyslu § 132 o. s. ř.

Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec plně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost výdělečné činnosti nejméně o 66 % nebo je schopen pro zdravotní postižení soustavné výdělečné činnosti jen za zcela mimořádných podmínek. Podle § 44 odst. 1 uvedeného zákona je pojištěnec částečně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 33 %. V obou případech podle § 39 odst. 2 ve spojení s § 44 odst. 1 věta druhá zákona o důchodovém pojištění, se při určování poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti pojištěnce vychází z jeho zdravotního stavu doloženého výsledky funkčních vyšetření a z jeho schopnosti vykonávat práci odpovídající zachovaným tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k výdělečným činnostem, které vykonával před tím, než k takovému poklesu došlo, a k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem, přitom se bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující schopnost výdělečné činnosti pojištěnce, zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován a schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával.

Nejvyšší správní soud (stejně jako krajský soud) nemá pochybnosti o úplnosti a přesvědčivosti závěru Posudkové komise MPSV, pracoviště Plzeň, vyjádřeného v posudku této komise ze dne 26. 3. 2008, podle nějž stěžovatelka není plně invalidní, je pouze částečně invalidní. Z uvedeného posudku je přitom zřejmé, že zdravotní stav stěžovatelky byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace a po přihlédnutí ke všem obtížím stěžovatelkou uváděným, takže nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti stanovené diagnózy. Posudková komise MPSV, na rozdíl od lékaře OSSZ, zohlednila i mírné postižení statiky levého ramenního kloubu, sníženou zatížitelnost levé horní končetiny jako celku a bolestivý krční páteřní syndrom, a v důsledku toho zvýšila procentuální míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stěžovatelky o 10 %. Stěžovatelka byla přítomna jednání posudkové komise, z obsahu posudku přitom nevyplývá, že by zmínila i psychickou újmu v důsledku úrazu. Posudková komise MPSV přitom hodnotila zdravotní postižení stěžovatelky k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované, tj. k 8. 10. 2007, nemohla proto přihlédnout k závěrům vyplývajícím z potvrzení Mgr. V. ze dne 4. 6. 2008. Pokud po vydání napadeného rozsudku došlo ke zhoršení celkového zdravotního stavu stěžovatelky, jak stěžovatelka v kasační stížnosti namítá, nic nebrání stěžovateli v tom, aby podala nový návrh na přiznání plného invalidního důchodu s odkazem na svůj aktuální zdravotní stav. K námitce stěžovatelky, že v důsledku jejího psychického traumatu měl jí být ještě přiznán pokles soustavné výdělečné činnosti minimálně o 7 %, soud uvádí, že podle § 6 odst. 3 vyhlášky č.

284/1995 Sb. je pro stanovení procentní míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti nutné určit zdravotní postižení, které je příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Je-li těchto zdravotních postižení více, jednotlivé hodnoty poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a procentní míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení, a to se zřetelem k závažnosti ostatních zdravotních postižení.

Stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí, že v řízení před krajským soudem navrhovala provést důkaz znaleckým posudkem, který by komplexně zhodnotil její zdravotní stav a také by se zabýval i psychickou újmou, ke které u stěžovatelky došlo v příčinné souvislosti s předmětným úrazem. Z obsahu soudního spisu však nevyplývá, že by stěžovatelka navrhovala provedení takového důkazu, při jednání u krajského soudu dne 16. 5. 2008, kdy byla osobně přítomna, výslovně k dotazu soudu uvedla, že nemá návrh na doplnění řízení. Výtky stěžovatelky vůči nesprávnému postupu krajského soudu ohledně neprovedení důkazu znaleckým posudkem nejsou tudíž důvodné.

S ohledem na skutečnost, že stěžovatelka ke dni vydání rozhodnutí žalované nebyla plně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, neboť její schopnost soustavné výdělečné činnosti nepoklesla nejméně o 66 %, krajský soud nepochybil, když shledal rozhodnutí žalované věcně správným a z tohoto důvodu žalobu stěžovatelky zamítl. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. Stěžovatelka, která nebyla v řízení úspěšná, nemá právo na náhradu nákladů řízení a právo České správy sociálního zabezpečení na náhradu nákladů řízení je v posuzované věci ze zákona vyloučeno.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejdou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. září 2008

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu